

Julia Navarro

Esriptora

Ha venut més de cinc milions d'exemplars de les seves novel·les, entre les quals hi ha 'Digue'm qui soc' i 'La Bíblia de fang'. Ara publica 'De cap lloc' (Rosa dels Vents, 2021), un 'thriller' sobre terrorisme jihadista i desarrelament ambientat a Brussel·les

JUAN MANUEL FERNÁNDEZ

“En la societat de les llibertats cada cop ens autocensurem més”

◆◆◆◆◆ Jordi Nopca

Dues de les seves passions òbvies han sigut el periodisme –al qual va dedicar 35 anys– i la novel·la. N'hi ha una de més subterrània, la dansa. Sí. M'hauria agradat ser ballarina. De petita m'encantava el ballet clàssic, però a diferència d'ara no hi havia tantes escoles que n'ensenyessin, i era més difícil viatjar a altres països per quedar-s'hi una temporada. El que de debò hauria volgut era anar a Londres a estudiar dansa clàssica.

Però no va poder ser...

No. Una professora de l'institut on anava em va animar a escriure ficció. Obtenia molt bones notes en les assignatures de literatura, art i història. Tenia traça per a les humanitats i era la cosa que més m'interessava.

¿A casa seva van acceptar que es decantés pel periodisme?

Vaig tenir la sort immensa de rebre una educació en què la llibertat i la igualtat eren importants. El periodisme, al qual vaig dedicar 35 anys –des de la premsa escrita fins a la ràdio i la televisió–, ha sigut una gran escola de vida. I m'ha donat l'oportunitat d'acumular una gran quantitat d'experiències. El problema és que quan el periodisme t'apassiona hi dediques cada hora del dia. No és una feina amb horaris de funcionari.

Així i tot, va acabar trobant el temps per escriure *La germandat del Sant Sudari*.

Compaginar el periodisme amb l'escriptura de les novel·les passava factura a la meua salut. Vaig tenir la sort de poder allunyar-me'n

“**COMPAGINAR EL PERIODISME AMB L'ESCRIP-TURA DE FICCIÓ PASSAVA FACTURA A LA MEVA SALUT**”

en un moment en què l'ofici començava a canviar. Creixia el periodisme de trinxera, alineat amb un partit o un altre. La meua manera de pensar no és des de la militància. A més, el populisme va irrompre als mitjans i es van començar a frivoltzar fets importants.

Precisament un dels dilemes ètics d'aquesta nova novel·la, *De cap lloc*, té a veure amb la divulgació periodística d'una amenaça terrorista.

El debat moral a les redaccions dels mitjans és un dels tres temes que tenia al cap quan vaig començar a escriure el llibre. Si es difon una amenaça terrorista, ¿n'estem fent propaganda? Si no ho fem, ¿fins a quin punt estem vulnerant el dret de saber dels ciutadans?

Quins eren els altres dos temes?
El problema del terrorisme jihadista a Occident: acabem de commemorar el vintè aniversari dels atemptats de Nova York i des de llavors hem vist atacs terribles a França, Bèlgica, Alemanya... i, esclar, a Madrid i Barcelona.

Una bona part de l'acció del llibre transcorre a Brussel·les.

És la capital d'Europa, un lloc altament representatiu, on hi ha totes les institucions.

El tercer tema que tenia al cap, quin era?

Volia reflexionar sobre les migracions. La història de la humanitat és una història de migracions. En els últims anys, guerres com les de l'Iraq, Síria i l'Afganistan han provocat èxodes massius, que se sumen a les migracions des de l'Àfrica. Mai no abandones el teu país per gust, sinó per situacions de pobresa, violència i conflictes armats. Aquesta gent se'n va de casa, deixant-hi tot el que tenia, i arriba a societats que tenen altres codis de conducta i tradicions...

Dos dels personatges principals són nascuts al Líban: l'Abir veu com l'exèrcit israelià mata els seus pares per error i jura venjar-se'n; i el Jacob acaba vivint a Tel Aviv i treballarà per defensar un país, Israel, amb el qual no s'acaba de sentir còmode.

De cap lloc és una novel·la sobre el desarrelament. Ni l'Abir ni el Jacob se senten integrats, arrossegueu la seva condició d'estrangers allà on van. L'Abir acaba a París, amb els seus oncles, que l'eduquen en el rigor religiós i els costums més conservadors. Mai no acaba de ser francès, però tampoc del lloc d'on venien els pares. Europa no ha sabut integrar cultures com la musulmana. El xoc entre els uns i els altres no es pot negar. Així i tot, tinc la sensació que se'n parla més aviat poc. En la societat de les llibertats cada cop ens autocensurem més.

La novel·la aborda també com podria canviar el paper de la dona en comunitats musulmanes instal·lades a Europa.

La Nora paga un preu altíssim per arribar a ser ella: ha de triar entre la família i la seva vocació. La mare d'ella, que va tapada de cap a peus i porta hijab, tot i que se sent incapaç de trencar amb el marit i amb la religió, necessita donar-li suport. Al llarg dels segles, les dones hem sigut propietat d'altres. Arribar a decidir nosaltres ens ha costat molt. Estem acostumades a lluitar per eixamplar els nostres espais de llibertat.

Com a escriptora, ¿se sent més reconeguda ara que quan va començar a publicar?

Sí. Quan vaig debutar vaig notar la mirada condescendent del paternalisme i el masculisme. Per què els meus llibres només podien interessar a les dones? Per què creien que només escrivim sobre l'amor, els ocellets i les flors? Per sort, aquesta mirada despectiva cap a la literatura escrita per dones ha anat canviant. Ara el món literari és més obert i més plural. Em sembla una bona notícia.◆◆